

Таким чином, у результаті проведеного аналізу можна зробити наступні висновки. У податковий кодекс України необхідно внести такі зміни і доповнення:

1. Визначити окремо правопорушення, яке є підставою тільки фінансової відповідальності.

2. До складу такого правопорушення внести як необхідний елемент вину — умисну або з необережності.

3. Уточнити коло осіб, які можуть бути суб'єктами податкового правопорушення. Пропонується визначити серед суб'єктів представників, банки, свідків, експертів.

4. Визначити вік, з якого фізичні особи можуть притягуватися до фінансової відповідальності.

5. Встановити умови, за наявності яких суб'єкт звільнюється від фінансової відповідальності.

6. Передбачити можливість урахування судами пом'якшуючих і обтяжуючих фінансову відповідальність обставин.

Л. А. Лясківська

асистент кафедри правового регулювання
економіки юридичного факультету
Київського національного економічного
університету

УКРАЇНА В МІЖНАРОДНИХ ПРАВОВИХ ВІДНОСИНАХ

Після розпаду СРСР відбулася перебудова системи міжнародних відносин. Значного послаблення зазнали більшість країн колишнього Союзу, відбулася девальвація їх ролі в цих відносинах. Це суттєво позначилося на скороченні поточних і потенційних можливостей республік впливати на розвиток міжнародних відносин. Як молода незалежна держава, Україна прагне чітко визначитися в новому для себе геополітичному оточенні. І цілком зрозуміло, що така держава орієнтується саме на Європу. Сучасна Європа для України становить інтерес стратегічного порядку. Цінності розвитку науки, освіти, релігії, мистецтва в Україні нерозривно пов'язані з розвитком європейської культурної традиції. До стратегічних інтересів нашої держави належать: необхідність технологічної модернізації виробництва, залучення іноземних інвестицій, відновлення як національних економік, так і зовнішньоекономічних зв'язків, а також налагодження системи міжнародного співро-

бітництва. Передусім, йдеться про розвиток торгово-економічних зв'язків, пошук перспективних ринків збуту. У той же час Україні ще доводиться вирішувати проблеми, пов'язані з недосконалістю економічної системи та її адаптації до ринкових відносин.

Незважаючи на досить складне становище, наша держава прагне досягти незалежного рівня розвитку та функціонування, які можливі лише в певній високорозвиненій правовій базі. Саме правова система має змогу продемонструвати зовнішньополітичну спрямованість держави та сприяти її здійсненню. Право є найважливішим і найбільш необхідним суспільству явищем, що спричиняє актуальність визначення ролі права як регулятора міжнародних відносин і як зближувальної сили. Тільки право має змогу впливати на найважливіші суспільні відносини, в тому числі і міжнародні. Таку функцію виконує і міжнародне право, яке є не тільки сукупністю норм і принципів, а й відображенням міжнародної форми правосвідомості. У міжнародно-правових нормах знаходять своє відображення процеси взаємодії держав, міжнародних відносин, міжнародних економічних відносин, які саме через право закріплюються та забезпечуються. Міжнародне право встановлює загальні стандарти поведінки в суспільно-виробничих відносинах, а саме в політичних, економічних, соціальних, наукових, культурних. Отже, право містить норми, які забезпечують виконання певних правил поведінки, і тільки разом з правом держава являє собою найбільш впливову та міцну силу, тобто організовану політичну владу.

Головним проявом права є правові норми, в яких містяться його завдання і завдання держави. Правові норми як засіб захисту інтересів суспільства в цілому являють собою регулятор відносин, які виникають у повсякденній діяльності державних органів і окремих громадян, для вирішення найбільш важливих економічних, соціальних та політичних задач всього суспільства. За допомогою міжнародно-правових норм відбувається регулювання економічними процесами.

Виходячи з вищезазначеного, необхідно визначити які саме правові норми регулюють економічні відносини. Регулювання цих відносин належить міжнародному економічному праву. Свою реалізацію міжнародне економічне право знаходить саме в міжнародних економічних та зовнішньоекономічних відносинах.

Міжнародне економічне право слід визначити як частину, підгалузь міжнародного публічного права, яке регулює міжнародні економічні відносини між державами та іншими

суб'єктами міжнародного права. Предметом міжнародного економічного права є міжнародні економічні відносини. До економічних відносин відносяться торговельні відносини, комерційні відносини в галузях виробничої, науково-технічної, валютно-кредитної, інтелектуальної власності тощо. Суб'єктами міжнародного економічного права є ті ж суб'єкти, які є суб'єктами міжнародного права взагалі. Звичайно, держава є потенційним суб'єктом зовнішньоекономічної, комерційної діяльності. Враховуючи роль держави в міжнародному співробітництві, слід зазначити основні форми здійснення цього співробітництва. Міжнародна економічна діяльність реалізується в комплексі форм співробітництва різних країн, у двосторонніх або багатосторонніх відносинах. Тому з перших днів здобуття Україною незалежності держава здійснює політику входження в міжнародне співтовариство. І на цьому шляху важливим є застосування нового торговельного режиму, інтегрованого у світовий економічний простір. Першочерговим завданням для України є поглиблення структурної перебудови промислового виробництва, заохочення інвестицій, підвищення ролі зовнішньоекономічної та міжнародної діяльності. Основними пріоритетами для України є: підтримка вітчизняних товаровиробників через використання можливостей міжнародно-правового механізму, захист їх інтересів як на вітчизняному, так і на світовому ринках, прискорення гармонізації національного законодавства відповідно до міжнародних стандартів, зменшення тарифних бар'єрів у торгівлі з партнерами.

Одним із шляхів забезпечення цих пріоритетів має стати повноправне членство України в міжнародній торговельній системі, інститутом якої є Світова організація торгівлі.

Сучасні процеси глобальної міжнародної інтеграції вимагають від України найактивнішого входження в міжнародну торговельну систему. Членство в СОТ має стати ще одним інструментом захисту національних виробників від недобросовісного імпорту. У цій ситуації невідповідність нашого законодавства нормам СОТ призводить до того, що Україна знаходиться поза світовими потоками товарів, послуг, інвестицій. Отже, членство в СОТ — це стабільність розвитку економіки України. Набуття членства в даній організації позитивно вплине на розвиток зовнішньої торгівлі і надасть стабільності і передбачуваності розвитку за рахунок доступу до світових ринків товарів, капіталів, робіт, послуг.

Від членства в СОТ залежать можливість і перспективи інтеграції України до ЄС, розвиток зон вільної торгівлі, інших угруповань, а також отримання інвестицій і пільг розвинених країн.

Головними досягненнями в напрямку гармонізації національного законодавства з нормами та стандартами СОТ стало прийняття Митного та Земельного кодексів, а також запровадження ефективної правової охорони інтелектуальної власності. Також суттєвого прогресу досягнуто у сфері гармонізації правил та принципів стандартизації та сертифікації, системи держзамовлень та санітарного і фітосанітарного режиму з вимогами відповідних угод СОТ.

Проте існують деякі проблеми у сфері гармонізації національного законодавства до стандартів СОТ.

Перешкодою на шляху гармонізації є законодавче закріплення державної підтримки національного виробника у різних галузях господарства, що фактично ставить іноземного виробника в менш вигідне становище. Передусім це стосується регуляторних заходів, які здійснюються щодо найбільш «послаблених» галузей вітчизняної економіки: автомобілебудування, суднобудування, агропромислового комплексу, будівництва, вугільної промисловості, а також виробництва сільськогосподарської продукції.

Отже, виходячи з вищезазначеного, вступати до СОТ потрібно виважено, визначившись у пріоритетах багатьох галузей економіки, на вигідних для України умовах, і при цьому важливо не погіршити сучасного стану, що є можливим тільки після реформування національної економіки.

Наша держава, завдяки своїм зусиллям у подоланні значних перешкод, серйозно наблизилась до важливого етапу свого подальшого розвитку. Можна відзначити, що обраний курс на інтеграцію до СОТ та інших угруповань приведе Україну до поставленої мети.

В. Б. Марченко

ст. викладач кафедри конституційного та адміністративного права юридичного факультету КНЕУ

КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ АСПЕКТ ГАРМОНІЗАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНО-УПРАВЛІНСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ЗІ СВІТОВИМИ ЗРАЗКАМИ

Широка участь і виключна роль держави у регулюванні економічних процесів як на національному рівні, так і на рівні між-